

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit altior prophetia, quæ est sine imaginaria visione? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

502 QVÆST. CLXXIV. ART. II.
 exterius apparet visui, sicut nubes, quam ponit quinto loco: aut est vox formata exterius ad auditum hominis delata, quam ponit quinto loco: aut est vox per hominem formata cum similitudine alicuius rei, quod pertinet ad parabolam, quam ponit sexto loco.

ARTIC. II.

Utrum excellentior sit prophetia, quæ habet visionem intellectualem, & imaginariam, quàm ea quæ habet visionem intellectualem tantum?

829
 Inf. 2. 3.
 co. 2. Et 3.
 q. 30. ar.
 ad 1. Et
 ver. 9. 12
 ar. 12. Et
 Is. 1. co.
 1. fi.
 * Aug. 1.
 12. super
 Ge. 1. 9. 7
 me. 1. 3.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod excellentior sit prophetia, quæ habet visionem intellectualem, & imaginariam, quàm ea quæ habet visionem intellectualem tantum. Dicit enim * Aug. 12 super Genes ad literam: & habetur in gloriâ Corinth. 14. super illud, Spiritus autem loquitur mysteria. Minus est propheta, qui rerum signatarum solo spiritu videt imagines; & magis est propheta, qui solo earum intellectu præditus est; sed maxime propheta est, qui in utroque præcellit. Hoc autem pertinet ad prophetam, qui simul habet intellectualem & imaginariam visionem. Ergo huiusmodi prophetia est altior.

q. præc.
 ar. 2.

¶ 2 Præterea, Quanto virtus alicuius rei altior, tanto ad magis distantia se extendit. Secundum propheticum principaliter ad mentem pertinet, ex dictis * patet. Ergo perfectior videtur esse prophetia quæ derivatur usque ad imaginationem, quàm quæ existit in solo intellectu.

parum d
 med inci
 pit, uigin
 si duas
 literas,
 to 3.

¶ 3 Præterea, Hieronym. * in prologo libri Iuliani, distinguit prophetas contra hagiographos. Nomen autem illi quos prophetas nominat, pertinet ad Hieremias, & alij huiusmodi, simul cum intellectualem visionem imaginariam habuerunt: non autem dicuntur hagiographi, sicut ex inspiratione spiritus sancti scribentes: sicut Iob, David, Salomon, & huiusmodi. Ergo videtur, quod magis proprie dicuntur propheta illi, qui simul habent visionem imaginariam.

riam cum intellectualem, quàm illi qui habent intellectualem tantum.

¶ 4 Præterea, Dionys. * dicit 1. cap. celestis Hierarchiæ, quòd impossibile est nobis superiucere diuinum radium, nisi varietate sacrorum velaminum circumuelatum. Sed prophetica reuelatio fit per immersionem diuini radij. Ergo videretur quòd non possit esse absque phantasmatum velaminibus.

SE D contra est, quod gloss * dicit in principio Psalterij, quòd ille modus prophetiæ cæteris est dignior: quando scilicet ex sola Spiritus sancti inspiratione, remoto omni exteriori adminiculo facti, vel dicti, vel visionis, vel somnij, prophetatur.

RESPONDEO dicendum, quòd dignitas eorum, quæ sunt ad finem, præcipuè consideratur ex fine. Finis autem prophetiæ est manifestatio alicuius veritatis supra hominem existentis. Vnde quanto huiusmodi manifestatio est potior, tanto prophetia est dignior. Manifestum est autem quòd manifestatio diuinæ veritatis, quæ fit per nudam contemplationem ipsius veritatis, potior est quàm illa quæ fit sub similitudine corporalium rerum. Magis enim appropinquat ad visionem patriæ, secundum quam, in essentia Dei veritas conspicitur. Et inde est quod prophetia, per quam aliqua supernaturalis veritas conspicitur, secundum intellectualem veritatem est dignior, quàm illa in qua veritas supernaturalis manifestatur per similitudinem corporalium rerum secundum imaginariam visionem. Et ex hoc etiam ostenditur mens prophetæ sublimior: sicut in doctrina humana auditor ostenditur esse melioris intellectus, qui veritatem intelligibilem à magistro nude prolatam capere potest, quàm ille qui indiget sensibilibus exemplis ad hoc manduci. Vnde in commendationem prophetiæ David dicitur 2. Reg. 23. Mihi locutus est fortis Israel. Et postea subdit, Sicut lux auroræ oriente Sole mane absque nobis rutilat.

Ad primum ergo dicendum, quòd quando aliqua

c. 1. parū ante me. illius.

In gl or. in prafa. sup p olo gū Hier. inuitur: es etiam Cassiodo. in prelo go, super Ps. c. 1.

supernaturalis veritas reuelanda est per similitudines corporales, tunc magis est propheta qui vtrumque habet, scilicet lumen intellectuale, & imaginariam visionem, quam ille qui habet alterum tantum, quia perfectior est propheta. Et quantum ad hoc loquitur Aug. Sed illa propheta in qua reuelatur naturalis intelligibilis veritas, est omnibus potior.

Ad secundum dicendum, quod aliud est iudicium de his quæ propter se queruntur, & de his quæ queruntur propter aliud. In his enim quæ propter se queruntur, quanto virtus agentis ad plura, & remotiora se extendit, tanto potior est: sicut medicus putatur melior, qui plures potest & magis a suis distantes, sanare. In his autem quæ non queruntur propter aliud, quanto agens potest ex paucioribus propinquiioribus ad suum intentum peruenire, tanto videtur esse maioris virtutis: sicut magis laudatur medicus qui per pauciora, & leniora potest sanare infirmum. Visio autem imaginaria in cognitione prophetica non requiritur propter se, sed propter manifestacionem intelligibilis veritatis. Et ideo tanto potior est propheta, quanto minus ea indiget.

Ad tertium dicendum, quod nihil prohibet aliud esse simpliciter melius, quod tamen minus proprie dicitur alicuius predicacione: sicut cognitio patris nobilior quam cognitio viæ: quæ tamen magis proprie dicitur fides, eo quod nomen Fidei imperfectionem cognitionis. Similiter autem propheta importat quamdam obscuritatem, & remotiorem ab intelligibili veritate. Et ideo magis proprie dicuntur propheta, qui vident per imaginariam visionem: quamuis illa propheta sit nobilior, quia per intellectualem visionem, dummodo tamen de de veritas verobique reuelata. Si verò lumen intellectuale alicui diuinitus infundatur, non ad cognoscendum aliqua supernaturalia, sed ad iudicandum secundum certitudinem veritatis diuinæ, ea quæ humana ratione cognosci possunt: sic talis propheta intellectualis est.

est infra illam quæ est cum imaginaria visione ducen-
te in supernaturalem veritatem : cuiusmodi prophe-
tiam habuerunt omnes illi qui numerantur in ordine
prophetarum . Qui etiam ex hoc specialiter dicuntur
prophetae , quia prophetico officio fungebantur . Vnde
ex persona Domini loquebantur dicentes ad populū ,
Hæc dicit Dominus . Quod non faciebant illi qui ha-
giographa conscripserunt , quorum plures loqueban-
tur frequentius de his , quæ humana ratione cognosci
possunt , non quasi ex persona Dei , sed ex persona pro-
pria , cum adiutorio tamen diuini luminis .

Ad quartum dicendum , quod illustratio diuini
ratiōis in vita præsentis non fit sine velaminibus phan-
tasmatum qualiumcunque : quia connaturale est homi-
ni secundum statum præsentis vitæ , vt non intelligat
sine phantasinate . Quandoque tamen sufficiunt phan-
tasmatum , quæ communi aliquo modo a sensibus abstra-
hantur : nec exigitur aliqua visio imaginaria diuinitus
procurata Et sic dicitur reuelatio prophetica fieri sine
imaginaria visione .

ARTIC. III.

*Utrum gradus prophetiæ possint distingui secundum
visionem imaginariam ?*

830

Ad tertium sic proceditur . Videtur , quod gra-
dus prophetiæ non possint distingui secundum
visionem imaginariam . Gradus enim alicuius rei non
attenditur secundum id quod est propter aliud , sed
secundum id quod est propter se . in prophetia au-
tem propter se queritur visio intellectualis , propter
aliud autem visio imaginaria , vt supra * dictum est .
Ergo videtur quod gradus prophetiæ non distinguan-
tur secundum imaginariam visionem , sed solum secun-
dum intellectualem .

1. q. 12. a.
11. ad 1.
Et 4. dif.
49 q. 2. a.
7. ad 2.
Et ver.
q. 12. ar.
12. per 10
11. q. 2.
14. co. Et
1. Cor. 1.
le. 4. co. 23
ar. prac.
ad 2.

¶ 2. Præterea , Vnius propheta videtur esse vnus
gradus prophetiæ . Sed vni prophetae fit reuelatio se-
cundum diuersas imaginarias visiones . Ergo diuersitas
imaginariæ visionis non diuersificat gradus prophe-
tæ .

¶ 3. Præ-